

На основу члана 87. став 10. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 76/2005, 100/2007, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014) и члана 63. Статута Метрополитан универзитета у Београду, Сенат универзитета на седници одржаној 10.07.2014. године, донео је

ПРАВИЛА СТУДИРАЊА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилима ближе се уређују организација и извођење студија, напредовање студената у току студија, вредновање рада студената, додељивање степена и диплома, издавање исправа о студијама, трајање студија, поступак испитивања и оцењивања, услова и поступка спровођења завршног рада, као и друга релевантна питања од значаја за остваривање ових студија.

Члан 2.

Студије на Универзитету организују се и остварују у складу са правилима студирања заснованим на Европском систему преноса бодова (ЕЦТС).

II ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 3.

Универзитет, односно Факултети реализују студијске програме за које су акредитовани.

Студијски програми подељени су на студијске године и семестре.

У складу са ЕЦТС обим студијског програма износи 60 ЕЦТС бодова у једној студијској години, односно 30 ЕЦТС бодова у једном семестру. Један бод односи се на 30 часова рада студената.

Број бодова за поједини предмет одређује се према броју часова наставе (теоријске или практичне, вежбе, семинара и слично) и времена за учење код припреме за проверу знања и оцењивање (тестови, колоквијуми, завршни испити).

Трајање студија

Члан 4.

Студије на основним академским студијским програмима за стицање дипломе основних академских студија трају најмање три студијске године, односно шест семестара, а највише четири студијске године, односно осам семестара.

Студије на мастер академским студијама за стицање дипломе мастер академских студија трају једну студијску годину, односно два семестра.

Студије на докторским академским студијама за стицање дипломе докторских академских студија трају три студијске године, односно шест семестара.

Члан 5.

Студијска година се организује у два семестра, где се у сваком семестру планира по 15 седмица наставе (зимски и летњи семестар), укупно 30 седмица годишње, током којих студент прати наставу у виду: предавања (П) и вежби (В).

Члан 6.

У оквиру наставног процеса предвиђен је недељни фонд укупно 40 сати, од чега непосредни рад са студентом износи 20-25 сати недељно у оквиру једног семестра. Један наставни сат траје 45 минута.

Време и начин остваривања појединих облика студија утврђује се академским календаром и годишњим распоредом рада који дефинише студијски програм, а у складу са количином рада потребним за успешно завршавање сваког појединачног предмета израженом кроз придружене ЕЦТС бодове.

Члан 7.

Студент који је положио све испите предвиђене за уписани студијски програм и испунио све остале обавезе прописане Статутом Универзитета и овим правилима стиче диплому студија I и II нивоа одговарајућег студијског програма.

Уз диплому I и II нивоа студија издаје се и додатак дипломи ради детаљнијег увида у ниво, природу, садржај, систем и правила студирања и постигнуте резултате током студија.

Услови уписа

Члан 8.

На студијске програме I нивоа студија, приступ имају сва лица која су завршила четворогодишњу средњу школу, а класификација и избор кандидата за упис врши се на основу пријемног испита или испита за проверу склоности и способности и постигнутог успеха у претходном образовању.

На студијске програме II нивоа студија могу се уписати кандидати који су на основним академским студијама стекли најмање 240 ЕЦТС бодова.

Кандидати који су на другим Универзитетима сродних студија студирали по наставном плану и програму пре увођења ЕЦТС бодова или су завршили основне академске студије по ЕЦТС систему на другим Универзитетима из сродних области, могу захтевати да им се изврши вредновање наведених студија и остварених резултата студирања у еквивалентан број ЕЦТС бодова према наставном плану и програму неког од факултета Метрополитан универзитета у Београду.

Структура студијског програма

Члан 9.

Студијски програм садржи опште и посебне услове које студент мора да задовољи за стицање одређеног знања, и то:

1. приказ обавезних и изборних предмета по студијским годинама и семестрима;
2. број часова индивидуалног оптерећења студената по предмету;
3. број ЕЦТС бодова за сваки предмет;
4. приказ обавезних услова за похађање наставе и полагање предмета;
5. приказ модула и подмодула, уколико је настава организована на такав начин;
6. завршни рад - приказ дипломског и мастер рада са бројем ЕЦТС бодова и планираним терминима за почетак и завршетак њихове израде.

Студијски програми су конципирани за одговарајуће излазне профиле, са посебно назначеним обавезним условима за прелазак између појединих студијских програма.

Члан 10.

Подаци о предмету садрже:

1. назив предмета и одговарајућу шифру за лакшу идентификацију предмета;
2. друге облике наставе намењене стицању и усавршавању професионалних знања и вештина (семинари, дебатни часови, практични рад и друго);
3. кратак опис програма предмета који омогућава разумевање његове садржине од стране студената и других потенцијалних партнера;
4. процену нивоа предмета, што подразумева јасну назнаку потребних претходних знања (уколико је евентуално то потребно за припрему), постављених циљева и листе стручне литературе;
5. назнаку о обавезним и изборним предметима;
6. имена наставника и сарадника;
7. дужину трајања наставе - годину студија, семестар, број часова недељно, место предмета у укупном прегледу (дијаграм структуре студија);
8. наставне методе и савлађивање градива - предавања, консултације, вежбе, лабораторијске вежбе, семинари и слично, са бројем недељних часова и укупном броју трајања одређене активности;
9. начин полагања и трајања испита - облици провере знања током наставе, њихова учесталост и вредновање практичног рада и других облика индивидуалног рада (семинарски радови, пројекти и друго), начин и термини полагања испита;
10. посебну назнаку предмета на којим се настава изводи на неком од страних језика;
11. ЕЦТС бодове предвиђене за одређени предмет, у складу са општим поставкама ЕЦТС-а, уз назнаку броја бодова за битне активности предвиђене програмом предмета (лабораторијски рад, теренски рад).

Студентима се обезбеђују информације о карактеру предмета за који се опредељују чиме се дефинишу/одређују објективне могућности похађања истих у погледу броја студената који ће их похађати.

Универзитет задржава право да на почетку сваког семестра донесе одлуку о структури предмета студијских програма за које ће се организовати настава, на основу интересовања кандидата и расположивих ресурса.

Организација наставе

Члан 11.

У оквиру наставног процеса организују се и консултације, рад у лабораторији, рад у рачунарском центру, рад у читаоници и библиотеци универзитета, индивидуално и/или групно учествовање у стручним и научним облицима наставе, пројектима и/или истраживањима и слично.

Члан 12.

Присуство свим видовима наставе је обавезно и о њему се води евиденција.

У току семестра студент може неоправдано одсуствовати највише 20% од укупног фонда сати за сваки облик наставе по једном предмету.

Студент који неоправдано изостане са наставе више од 20% од укупног фонда сати у току семестра губи и могућност да приступи завршној провери знања.

Тачан календар организације и реализације студијских програма за студијску годину утврђује и објављује Сенат Универзитета, најкасније седам (7) дана пре почетка наставе.

Члан 13.

Настава се изводи према утврђеном распореду часова.

Универзитет је дужан да распоред часова обави најкасније 7 дана пре почетка наставе.

За сваки предмет предметни наставник утврђује и усаглашава план рада и дужан је да исти достави надлежној служби универзитета, најкасније седам (7) дана пре почетка предавања.

Члан 14.

Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студенте са планом рада на предмету.

Студенти имају право на извод из плана рада у писаној форми.

При утврђивању планова мора се водити рачуна да се ускладе термини полагања колоквијума и завршних испита, тако да два колоквијума или два испита не могу бити организовани у једном дану, о чему се стара референт за наставу.

Колоквијуми се организују у терминима утврђеним за извођење наставе из предмета из којих је предвиђено полагање колоквијума.

Члан 15.

Задаци предвиђени за индивидуални рад студента (семинарски, домаћи, графички, пројекти и друго) морају бити равномерно распоређени у току семестра. Укупни обим ових задатака мора бити усаглашен са оптерећењем предвиђеним на предмету, сагласно ЕЦТС-у.

Наставник је дужан да у току наставе, израде самосталних задатака и припреме провере знања, помогне студентима организовањем консултација. Термини и време за консултације требају бити усклађени са наставом тако да су доступни студентима.

Члан 16.

Поједини облици наставе могу се организовати у форми учења на даљину, али се испити морају одржавати у месту организовања наставе.

Практични рад и стручна пракса могу се организовати и изводити као саставни део редовне наставе као засебна целина.

Члан 17.

Студент уписује годину студија са које има остварено мање од 37 ЕЦТС бодова. Приликом уписа школске године, студент уписује све предмете студијске године на коју се уписује, а на којима има неостварене ЕЦТС бодове.

При поновном упису студијске године, студент може променити изборне предмете.

Студент може уписати предмете из наредне студијске године на начин како је то дефинисано студијским програмом.

При томе укупно оптерећење студента у току једног семестра не сме прећи 30 ЕЦТС бодова.

На лични захтев Сенат универзитета може студенту одобрити факултативно слушање неких предмета, уколико оцени да за то постоје организационе могућности.

У случају измене студијског програма или предмета студент који понавља похађање наставе обавезан је да прихвати настале измене.

Приликом сваког поновљеног уписа предмета (којег студент понавља) студент је дужан уплатити одговарајућу накнаду чију висину, својом одлуком, утврђује Савет универзитета.

Овера семестра и године

Члан 18.

На крају семестра и студијске године оверава се индекс студента, уписом броја освојених ЕЦТС бодова по семестру и укупно.

Овера семестра и године обавезна је за све студенте.

На основу овереног семестра и године потврђује се колико је студент постигао ЕЦТС бодова, чиме се омогућава коришћење прописаних студентских права.

Евалуација наставе

Члан 19.

Праћење успешности наставног процеса спроводи се анкетирањем студената, као дела редовног надзора у погледу оцењивања наставе, програма, професора и њихових предавачких способности.

Анкета је анонимна.

За спровођење анкете одговорна је Комисија за квалитет.

Правила спровођења, садржај и начин обраде анкете дефинисани су Правилником који доноси Сенат универзитета.

III НАПРЕДОВАЊЕ У ТОКУ СТУДИЈА

Статус студента

Члан 20.

Статус студента стиче се уписом на одговарајући студијски програм.

Студенти се при упису студијске године опредељују за предвиђени део студијског програма најмање обима 30 ЕЦТС бодова за семестар, односно 60 ЕЦТС бодова за годину.

Изузетно, на захтев студента, ректор, уз сагласност декана, може одобрити убрзано студирање по посебном наставном плану, који се прави у сваком појединачном случају. Услови за убрзано студирање су да студент до краја школске године положи све испите из школске године коју је уписао са просеком оцена најмање 8,5.

Студенту који има званично верификован статус врхунског спортисте и статус са посебним потребама може се одобрити савладавање студијског програма под посебним условима, које утврђује Сенат универзитета.

Студент са телесним хендикепом има право на ментора и да испит полаже на начин прилагођен његовим могућностима, што се регулише одлуком ректора.

Промена студијског програма

Члан 21.

Студенту се може омогућити прелазак са једног студијског програма на други, под условима које утврђује Сенат универзитета.

Право на промену студијског програма може се остварити пре почетка семестра, а изузетно и у току школске године, уколико се тиме не ремети процес наставе. Уз захтев за промену студија или студијског програма прилажу се документа о постигнутом успеху на студијском програму са кога се пребацује.

О захтеву за промену студијског програма, као и о условима за наставак студија на другом студијском програму, одлучују декани факултета на ком студент престаје да студира и на ком студент жели да настави школовање, а посредством студентске службе.

Време студирања на студијском програму са кога се преписује урачунава се у укупно трајање студија.

Мобилност на Универзитету

Члан 22.

Студенту који је положио испит на другом студијском програму признаје се положени испит, ако предмет из којег је испит положен, по свом садржају и обиму одговара предмету који је студент уписао, што се доказује документима предвиђеним ЕЦТС правилима.

Ако предмет из којег је испит положен по свом садржају и обиму од 80% одговара предмету који је студент уписао, наставник може признати испит у целини ако је оциенио да је студент кроз обрађен и положен програм стекао знање и вештине у довољној мери за признавање испита.

Члан 23.

Признавањем испита признаје се и оцена којом је студент оцењен на испиту. Број бодова признатог испита утврђује се у складу са правилима ЕЦТС.

Мобилност између Универзитета

Члан 24.

Студент има право да у току студија проведе одређено време (семестар или студијску годину) на другој установи високог образовања у земљи или иностранству, посредством међународних програма за размену студената, или на бази билатералних уговора између универзитета.

У складу са уговором који студент закључује са универзитетом, признаје му се еквивалентни остварени број бодова.

Члан 25.

Мобилношћу студената између Универзитета не подразумева издавање дипломе, односно стицање степена, од стране универзитета на коме студент борави, уколико уговором између универзитета није уређено издавање заједничке дипломе, односно признавање степена.

Члан 26.

Уз захтев за боравак на другој установи високог образовања прилажу се оригинална документа предвиђена ЕЦТС правилима за промену места студирања, и то:

- формулар за пријављивање студената на другу високошколску институцију;
- уговор о студирању на другој високошколској установи;
- препис оцена;
- информациони пакет (Информатор).

Задатке у вези административних и академских аспеката ЕЦТС правила (информисање студената, помоћ код припреме докумената, комуникација између матичне универзитетске јединице и институције, помоћ код укључивања гостујућих студената у образовни програм) обавља Студентска служба.

Мировање статуса студента

Члан 27.

Права и обавезе студента могу мировати.

Права и обавезе студента мирују:

- за време трудноће студенткиње и до једне године старости детета;
- због непрекидног болничког лечења у трајању од најмање једног семестра (што се доказује потврдом);
- ако се упише на исти студијски програм универзитета у иностранству, по поступку који је предвиђен ЕЦТС правилима о упису на други универзитет;
- из посебних разлога личне природе.

Захтев за мировање права и обавеза подноси се пре наступања мировања, а након уписане студијске године на којој ће користити то право.

Изузетно, захтев за мировање по основу болничког лечења или трудноће може се поднети у току студијске године.

Решење по захтеву за мировање права и обавеза студента донос ректор.

По престанку разлога због којих је затражио мировање, студент наставља студије према важећем студијском програму.

Мировање статуса студента може трајати најдуже једну школску годину, након чега студент губи статус студента.

IV ВРЕДНОВАЊЕ РАДА СТУДЕНТА

Праћење рада студента

Члан 28.

Рад и знање студента прати се и оцењује континуирано у току семестра и на завршном испиту.

Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студента са облицима праћења рада, терминима провере знања, карактером и садржином завршног испита, структуром укупног броја бодова и начином формирања оцене.

Члан 29.

Наставник је дужан да јавно саопшти студентима резултате о броју освојених бодова након сваке провере, као и укупан број бодова које је студент постигао од почетка наставе.

У структури укупног броја бодова на једном предмету, 70% мора бити предвиђено за активности и провере знања у току семестра (предиспитне обавезе).

На захтев студента наставник је дужан да детаљно образложи оцену његовог рада. У оквиру трајања наставног процеса у току сваког семестра (15 седмица наставе) могу се организовати редовне провере и ванредна провера знања у виду: тестова, квизова, диктата, конверзације и најмање два колоквија.

Члан 30.

Студенти су обавезни присуствовати свим проверама знања.

Прва редовна провера знања се обавља најкасније након првих седам одслушаних недеља наставе.

Члан 31.

Сенат универзитета утврђује ближа правила студирања и специфичности за предмете и додатне услове које студент мора испунити као услов за похађање предавања и полагање испита из појединих предмета у текућој студијској години, а који су у складу са овим Правилима.

Завршни испити

Члан 32.

Предметни наставник обавезан је да на првом часу наставе упозна студенте са начином полагања завршног испита и терминима за његово одржавање.

Завршни испити одржавају се у јануарско-фебруарским, јунско-јулским и септембарском и октобарском року.

Одлуком Сената могу се предвидети и додатни испитни рокови у одређеној школској години.

Члан 33.

Завршном испиту може приступити студент који је задовољио све програмом прописане обавезе, те се благовремено пријавио за полагање тог испита, најкасније 1 (једну) недељу пре него што ће се испит одржати према усвојеном календару.

Резултати писменог испита из сваког испитног рока се чувају до следеће студијске године.

Оцењивање

Члан 34.

Резултате провере рада и знања студента у току наставе предметни наставник уноси у индекс студента.

Након завршетка наставе и завршног испита наставник одређује укупни број освојених бодова и формира коначну оцену за сваког студента.

Укупан број освојених бодова и завршну оцену наставник уноси у индекс, испитну пријаву и заједнички списак/извештај студената, које доставља студентској служби универзитета.

Оцењивање и вредновање врши се у складу са Статутом Универзитета, оценама од 5 до 10.

Пролазне оцене су од 6 до 10:

10 - одличан-изузетан, остварује се од 91 до 100 бодова;

9 - одличан, остварује се од 81 до 90 бодова;

8 - врло добар, остварује се од 71 до 80 бодова;

7 - добар, остварује се од 61 до 70 бодова;

6 - довољан, остварује се од 51 до 60 бодова;

5 - није положено, остварује се од 0 до 50 бодова.

Члан 35.

Испити и сви облици провере знања су јавни.

Облици провере знања могу бити писмени, усмени и практични.

Испит може бити писмени, усмени и практични.

Уколико се испит организује усмено, наставник треба да омогући свим заинтересованим студентима да присуствују испитивању.

Усменом испиту обавезно присуствује, поред кандидата и испитивача и најмање још једно лице (особа) из реда студената, наставника или сарадника.

Уколико се испит организује писмено, наставник упознаје студенте са којим се помагалима могу користити.

Члан 36.

Наставник је дужан да саопшти студентима резултате усменог завршног испита одмах по одржаном испиту, а коначну оцену на испиту дужан је објавити у року од два дана након завршеног испита.

Резултати завршног испита и коначне оцене уписују се у Информациони систем универзитета у року од пет радних дана од дана полагања испита, а студент добија обавештење путем Информационог система универзитета.

Уколико је студент оцењен оценом 5 - недовољан, наставник је дужан да га на његов захтев упозна са недостацима рада.

Уколико је испит положило мање од 50% студената који су редовно похађали наставу и полагали завршни испит, наставник је дужан да пре поправног завршног испита одржи групне консултације са студентима.

Члан 37.

Ако студент сматра да је оштећен у поступку спровођења и оцењивања на завршном испиту има право на поновно полагање пред комисијом.

У року од 24 сата након саопштења оцено, студент са писменим образложењем тражи да се испит понови пред комисијом.

Ректор универзитета доноси решење о поновљеном испиту, ако оцени да је захтев оправдан, са којим упознаје предметног наставника и студента.

У решењу се утврђује обавеза понављања испита у року од 48 сати у првом слободном термину.

Решењем се именује испитна комисија са утврђеним обавезама понављања испита у року од 48 сати.

Члан 38.

У случају спречености предметног наставника да одржи завршни испит, организација и одржавање завршног испита поверава се другом наставнику из исте или сродне области, или комисији коју именује ректор.

Комисија има најмање три члана.

У комисију се именују наставници из исте или сродне уже научне области. Испитивач с чијом оценом студент није задовољан не може бити председник комисије.

Одлуку о оцени комисија доноси већином гласова.

Одлука комисије је коначна.

На саопштење оцена комисије са усменог, односно писменог завршног испита сходно се примењују одредбе члана 37. ових правила.

Записник о току испита и оцени комисија доставља одговарајућој служби универзитета.

Студент може тражити комисијски испит из највише два предмета на крају једног семестра.

Завршни рад

Члан 39.

Завршни рад представља самосталну стручну обраду одређеног проблема, и носи одређени број ЕЦТС, у складу са Одлуком о акредитацији студијског програма.

Завршним радом студент доказује да је на основу знања стеченог током студија овладао заданом темом, да је тему обрадио по предвиђеној методологији, да зна да користи стручну литературу и терминологију, као и да је исправно наводи.

Тема завршног рада бира се из предмета које садржи студијски програм.

Могуће теме завршних радова предлажу предметни наставници.

Изузетно, студенту се може одобрити тема завршног рада коју самостално предложи, уз претходну консултацију са наставником код којег жели да уради завршни рад.

Уз сваку тему завршног рада наводи се основна литература.

Члан 40.

Завршни рад пријављује се Студентској служби универзитета, на прописаном обрасцу.

Студент стиче право да пријави завршни рад када оптерећење од неположених предмета и предвиђено оптерећење по основу завршног рада не прелази 30 ЕЦТС бодова.

Пријава завршног рада обухвата следеће податке: радни назив теме, предмет, датум пријаве и потпис ментора за први ниво, односно: биографију, назив теме, структуру рада и образовање за други ниво.

Образложење теме завршног рада на другом нивоу садржи:

- образложење назива рада,
- предмет истраживања,
- хипотезу са образложењем,
- сврху и циљ истраживања,
- методе које ће се применити,
- садржај рада,
- попис основне литературе.

Испуњена и потписана пријава оверава се и одлаже у досије студента.

Члан 41.

У студијској години наставник може преузети, у својству ментора, највише 10 завршних радова првог нивоа за студијске програме из техничких, односно највише 15 завршних радова за студијске програме из друштвених, хуманистичких и уметничких наука.

У студијској години наставник може преузети, у својству ментора, највише 5 завршних радова другог нивоа за студијске програме из техничких, односно највише 10 завршних радова за студијске програме из друштвених, хуманистичких и уметничких наука.

Члан 42.

Студент може само једном променити тему завршног рада.

Члан 43.

Завршни рад студент израђује самостално.

Ментор је обавезан да прати рад студента, помаже му саветима и упућивањем у литературу.

Члан 44.

Студент формира завршни рад у концепту са свим припадајућим деловима. Концепт се предаје наставнику - ментору на увид и преглед.

Студент је дужан поступити према упутствима и примедбама наставника - ментора.

У противном рад се враћа на даљу дораду.

Наставник је дужан да прегледа рад и врати га са коментаром најкасније за две седмице од дана предаје рада.

Члан 45.

Након положеног задњег испита студент може у року од 10 дана проверити у студентској служби универзитета евентуалне неусклађености у личном досијеу.

Студент предаје потребан број примерака завршног рада студентској служби универзитета.

Након предаје рада у потребном броју примерака, на предлог ментора ректор формира комисију и заказује се одбрана.

Комисију сачињавају ментор, председник и најмање један члан.

Подаци о одбрани објављују се на огласној табли универзитета.

Од предаје рада до његове одбране мора проћи најмање 5 дана.

Члан 46.

Одбрана завршног рада састоји се од усменог излагања резултата рада и образложења издвојених закључака, као и одговора на питања комисије у вези резултата рада и закључака.

Пред Комисијом студент усмено брани урађени завршни рад након позитивног извештаја Комисије и одобрења/одлуке Наставно-научног већа за јавну одбрану рада.

Ако студент не задовољи на одбрани завршног рада, има право да затражи да му се одобри избор нове теме у оквиру истог или другог предмета.

Завршни рад и одбрана оцењују се јединственом оцјеном од 5 (пет) до 10 (десет).

Оцена се доноси већином гласова чланова комисије.

V ИСПРАВЕ О СТУДИЈАМА

Диплома

Члан 47.

Диплому о завршеном првом, другом и трећем нивоу студија потписује ректор и декан одговарајућег факултета.

Додатак дипломе потписује ректор и декан одговарајућег факултета.

Дипломе се уручују на свечаној промоцији.

Друге исправе

Члан 48.

На захтев студента издају се и друге исправе о студију којима се потврђују статусна и друга права студента у току студирања.

Све молбе и захтеве студенти достављају у писаном облику студентској служби универзитета.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примена Правила

Члан 49.

Ова Правила примењују се од генерације студената која се уписују у било коју годину студија школске 2014/15. године.

Одредбе ових правила примењују се и на студенте који су уписани пре почетка студија школске 2014/15. године, по Болоњским принципима.

Ступањем на снагу ових Правила студирања престају да важе Правила студирања Метрополитан универзитета бр. 10-10-00018/2 од 18.09.2008. године.

Ступање на снагу

Члан 50.

Ова Правила ступају на снагу даном доношења на Сенату Метрополитан универзитета.

Председник Сената

Проф. др Драган Домазет
ректор

